

Frågor och svar om Svanenmärkta kläder

1. Varför är kläder ett miljöproblem?

Den traditionella tillverkningen av kläder och andra textilier är ett stort miljö- och hälsoproblem världen över på grund av att det används så mycket kemikalier i alla led – från råvara till färdigt plagg. Bomull räknas till världens mest besprutade grödor. I bomullsodlingar används ofta omoderna och allvarligt skadliga bekämpningsmedel och avlövningskemikalier.

2. Varför ska man välja Svanenmärkta kläder?

Svanenmärket hjälper konsumenten att göra ett enkelt och medvetet val för miljön. Svanenmärket betyder att plagget är tillverkat med så låg miljöpåverkan som möjligt i alla led i produktionen, från råvara till färdig produkt. Det är också en garanti för att en oberoende, tredje part har kontrollerat att produktionen och plagget uppfyller hårda miljö-, hälso- och kvalitetskrav. Kraven skärps kontinuerligt.

3. Vilka krav ställer Svanen på kläder?

Svanen tar ett helhetsgrepp och ställer omfattande krav på klädesplagget:

- Bomull eller andra växtfiber ska vara ekologiskt odlade enligt EU:s förordning.
- Plagget får inte innehålla rester av miljö- eller hälsofarliga kemikalier.
- Plagget kvalitetstestas för att tåla tvätt, nötning och ljus
- Användningen av hälso- och miljöfarliga ämnen är starkt begränsad i tillverkningen.
- Utsläppen till luft och vatten från fabriken är starkt begränsade.
- Svanen ställer alltid grundkravet att producenterna följer respektive lands miljö- och arbetslagstiftning.

4. Vad är Svanen?

Svanen är det officiella nordiska miljömärket som instiftats av Nordiska Ministerrådet. Verksamheten drivs utan bransch- eller vinstsyfte. Svanens vision är ett hållbart samhälle, där kommande generationer har minst lika goda förutsättningar att tillgodose sina behov som vi har idag. Svanen ställer miljökrav under produktens hela livscykel, från råvara till avfall, men även funktions- och kvalitetskrav. Produkterna kontrolleras genom tester från oberoende laboratorier, intyg och kontrollbesök. Märkningen gäller oftast i tre år, därefter höjs kraven och företaget måste ansöka om märket på nytt. På så vis blir produkterna allt mer miljöanpassade och platsar i ett hållbart samhälle.

5. Vad är ekologisk bomull?

Ekologisk bomull är odlad utan kemiska bekämpningsmedel, konstgödsel och genmodifierade grödor. Ekologisk odling innebär att jorden brukas i samspel med naturen. För att få kalla en produkt ”ekologiskt odlad” måste odlingen uppfylla EU:s förordning för ekologisk odling och vara kontrollerad av ett godkänt certifieringsorgan. Rättvisemärket på kläder betyder att arbetarna jobbar under etiskt försvarbara förhållanden.

6. Vad är skillnaden mellan Svanenmärkning och ekologisk bomull?

Svanen tar ett helhetsgrepp och ställer miljö-, hälso- och kvalitetskrav i alla led i klädproduktionen, från att det ska vara ekologisk bomull till att beredningen och efterbehandling ska vara miljöanpassad. Svanen är också en utomstående, tredje part som granskar företagen och produktionen.

Märkningen ”ekologisk bomull” kan vara företagets egen märkning och det är svårt som konsument att veta vem som står bakom eller om reglerna efterföljs. Det finns dock seriösa organisationer som arbetar med att kontrollera ekologiska odlingar, till exempel KRAV.

7. Vad är KRAV?

KRAV ekonomisk förening verkar för en ökad produktion och konsumtion av ekologiska livsmedel och råvaror från ekologiskt jord- och vattenbruk samt uthålligt fiske. KRAV arbetar med opinionsbildning, utbildning, regelutveckling samt certifiering av ekologisk produktion genom dotterbolaget Aranea. KRAV-märket står för: Bra miljö, God djuromsorg, God hälsa och Socialt ansvar.

8. Vilka andra märkningar kan jag lita på?

EU-Blomman

Blomman är EU:s officiella miljömärkning och sköts i Sverige av SIS Miljömärkning, samma bolag ansvarar för Svanen. Kraven för Blommanmärkta kläder är samma som Svanen, med undantag att Blomman inte kräver ekologisk bomullsodling. I övrigt bedöms produktionens alla led och de färdiga plaggen ska ha bra kvalitet.

Bra Miljöval

Naturskyddsföreningens märke i Sverige har krav för textilier. De delar in sin märkning i två steg: **Bra fiber** som innebär att råvaran är ekologisk och **Bra beredning** som innebär krav på främst kemikalieanvändning, avloppsrening och energiåtgång vid tillverkning.

